

Søndag d. 16. marts 2014, Silkeborg.

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Hebræerbrevet kap. 1 v. 3a.

Gammeltestamentlig læsning: Salme 27.

Evangelielæsning: Lukasevangeliet kap. 9 v. 23-43a

(+ Markusevangeliet kap. 9 v. 28-29)

Stjernestunder, livets under, luft og smag og syn er nyt! ... - livets gode øjeblikke, som næppe kan beskrives. Det kan være et splitsekund - det kan være en time, en dag - eller flere dage. Men de varer ikke ved, men bliver stående som lysende stjerner i erindringen.

Stjernestunder kan være meget forskellige, som stjernerne på himlen er forskellige - nogle lyser kraftigt, andre svagt - men de er stjerner og de lyser.

Mon ikke vi alle har sådanne stjernestunder i erindringen. Jeg har selv en del, der står så klart, at jeg kan sætte årstal og dato på. F. eks. - for blot at nævne én - 1973 - den uge, der skærer juli-august - ungdomslejr i Sverige. Da vi kom hjem derfra og jeg trådte ind ad døren hos mine svigerforældre, var det første, jeg sagde. "Vi har været i himlen!" Og selv om man korrigerer for almindelig ungdommelig begejstring, så var det noget nær en rammende beskrivelse.

Jeg husker også, hvor umuligt det var, at formidle denne oplevelse af omtrent at have været i himlen, til dem, der ikke havde været med. "Ja, det er godt, at I har haft en god oplevelse - men I falder nok ned på jorden igen!" Det var som at få en våd karklud i ansigtet gang på gang. Og jeg kunne drømme: Bare jeg kunne være der igen - og blive der. Men det kunne jeg ikke, for lejren var jo slut, og der var jo en hverdag, der gjorde krav på mig. Tænk, hvis man så kunne forme hverdagen, så den lignede stjernestunden på lejren. Det lod sig heller ikke gøre. Det var frustrerende - men i grunden var det godt.

Jeg kunne fortælle om ganske mange flere af sådanne stjernestunder - også med efterfølgende frustrationer. Og I kunne sikkert fortælle om mindst lige så mange sådanne stjernestunder. Det er altid godt at høre om, så det skal I gøre - - en anden gang.

Hverdagene var dem, vi fik flest af - og som vi *får* flest af. Måske kan vi synes, at rigeligt mange af dem blev lidt grumsegrå, som det danske vintervejr. Men hvor er jeg kommet til at holde af de grumsegrå hverdage. For det er dér, jeg ser, at stjernestunderne kan være som stjerner, jeg kan pejle vej og retning efter. For de virkelige stjernestunder er dér, hvor Jesus lyser klarest for hjertets øjne. Det er ham, der er stjernen i stunden.

Vi læste i dagens evangelietekst om sådan en stjernestund, som Jesus lod Peter og Jakob og Johannes opleve. Forklarelsen på bjerget, plejer vi at kalde den begivenhed.

Få dage forinden har Peter sagt til Jesus: "Du er Kristus, den levende Guds Søn!"

Nu ser han det - han ser Jesus nærmest stråle af lys og stå i samtale med to af de største skikkelser i Guds folks historie - Moses og Elias - - oplevelsen her er vel det tætteste vi i evangelieberetningerne kommer til den guddommelige herlighed, som Jesus forlod, da han, som selv var Gud, blev menneske - en herlighed, som overgår al menneskelig forestillingsevne.

Peter reagerer ganske som forventeligt: Dette ubeskrivelige øjeblik må fastholdes, så det bliver ved:

Lad os bygge tre hytter - lad os slå os ned her. De andre evangelister beskriver næsten episoden sådan, at det er Peters urealistiske, måske egoistiske ønske om at fastholde dette øjeblik, der så at sige slukker lyset og ligesom jager herligheden væk.

Lukas er så venlig at undskylde Peter - han vidste ikke, hvad han snakkede om.

De kunne ikke blive dér på bjerget. Det, Jesus havde talt med Moses og Elias om deroppe, var netop hvad der skulle ske, når han kom ned fra bjerget og gik til Jerusalem. Og det, som dér skulle ske, lignede absolut ikke noget, som nogen ville kalde guddommelig herlighed, når Jesus skulle tortureres og henrettes på et kors.

Ned måtte de. Men både Jesus og Peter og Jakob og Johannes fik med sig deroppefra den bekræftelse der lød fra skyen : »Det er min udvalgte søn. Hør ham!« Dette pejlemærke kunne de nok få brug for i dagene, der fulgte.

De kommer ned på sletten - ned til en hverdag, hvor livet kan gøre ondt - og ramler lige ind i problemerne.

Det var alt muligt andet end en stjernestund, de dumpede ned i, da de kom ned fra bjerget. Det var en stund med smerte og fortvivlelse og afmagt - og meningsløse diskussioner om, hvordan man skulle klare den slags. En far var kommet til disciplene med sin søn, som var hårdt angrebet formentlig af epilepsi.

Det kan være lidt trøst for både Peter og os andre, at også Jesus, som vel var Gud, men også var 100% menneske, kunne gribes af frustrationen over afstanden mellem stjernestunden og hverdagen:

»Du vantro og forvildede slægt, hvor længe skal jeg være hos jer og holde jer ud?»

Men han holder alligevel fokus - han ved, at han ikke er kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv - han er der ikke for at frelse sit liv, men for at miste det - han er der ikke for at bade sig i lyset af guddommelig herlighed, men for at omsætte det lys i praktisk, jordnær kærlighed :

“Før drengen herhen til mig!”

Og midt i den grå, smertefyldte hverdag skaber Jesus en stjernestund for en fortvivlet far og hans syge dreng - - og for dem, der så det, så de “overvældes af Guds storhed,” står der.

Jesus havde sagt: “Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og daglig tage sit kors op og følge mig. For den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig, skal frelse det.”

Når Jesus her kunne forvandle den smertefulde hverdag til en stjernestund, var det ikke, fordi han var den guddommelige superhelt, der kunne svømme ovenpå det ondes brusende hav. Tvært imod - det var fordi han tog korset på sig. Det gjorde han allerede da han gav afkald på sin himmelske herlighed og blev menneske. Og det gjorde han, da han stod midt i stjernestunden på bjerget og talte med Moses og Elias. Og hver gang han mødte menneskers nød og forvandlede den smertefulde hverdag til en stjernestund, så snedkererede han på det kors, hvor han selv skulle lide og dø som verdens frelser - vores frelser.

Da Jesus og disciplene var blevet alene sammen, spurgte de ham, hvorfor de ikke kunne helbrede drengen - de havde dog flere gange set, hvordan Jesus gjorde.

»Den slags kan kun drives ud ved bøn.« Sagde Jesus.

Nu er det så, at jeg ikke kan lave en smuk retorisk overgang til det, der for mig er blevet pointen i hele det afsnit, vi her har læst - det er jo også lige meget.

Det handler om bøn.

Hvorfor gik Jesus op på det bjerg? For at møde Moses og Elias - eller for at stråle for øjnene af de tre disciple? Nej - *for at bede*, skriver Lukas. Sådan gjorde han ofte - gik op i bjergene, eller ud på et øde sted for at finde ro og stilhed til at bede.

Men det var dér i bønnerne, at han oplevede stjernestunden med Moses og Elias - som talte med ham om den udgang, han skulle opfylde i Jerusalem.

Dér i bønnens stjernestund oplever Jesus, at korset igen lægges på hans skuldre. Ikke af mennesker, men af Gud.

Og hvordan kunne Jesus udholde at møde elendigheden dernede på sletten, og endda forvandle den til en stjernestund? Hvordan kunne Jesus stile mod Jerusalem og det kors, der ventede ham dér? Ved bøn. Kun sådan bliver korsets byrde og smerte forvandlet til Guds herlighed.

Det lærer mig noget om, hvad bøn er.

Der er mellem år og dag så mange forskellige strømninger i Herrens kirke. Og ikke alle strømninger er værd at lade sig føre med af.

Det forekommer mig, at der i vor tid især er to strømninger, det er viist at pejle udenom.

I den ene strømning går man med hovedet bøjet mod jorden - og er fuldstændig klar over, at hverdagen er en grumsegrå affære, som også kan være besværlig og vanskelig og smertefuld. Vanskelighederne og smerten prøver man at gardere sig imod med alle til rådighed værende menneskelige midler, og besværet organiserer man sig ud af, så man har kontrol med besværet og slipper billigst muligt. Og når man er nogenlunde sikker på, at man har check på tingene, så man ikke mister sig selv, så beder man Gud om at velsigne det, man alligevel nok skal klare, hvis velsignelsen skulle udeblive.

Stjernestunder, hvor man ser Guds storhed og herlighed, ja måske endda berøres af den, overlader man helt til de naive og let bevægelige.

I den anden strømning går man med nakken tilbage og stirrer op i himlen efter Guds herlighed. Og hvis stjernestunden udebliver, eller man ikke kan fastholde den (for det kan man ikke), så kan man jo forsøge at rekonstruere den med ekstra meget jubel og festlighed - gerne sat op, så det ligner et glitrende TV-show. Og i annoncen skal der stå noget med Power, for Guds rige består som bekendt ikke i ord, men i kraft. Og blændet af blusset ser man ikke flokken, der står dernede på sletten med smerten og fortvivlelsen og afmagten. Og hvis man ser dem, ja, så skal de jo bare tro, så klarer Gud resten.

De to strømninger tager sig meget forskelligt ud, men substansen er den samme. Det handler om for alt i verden ikke at give slip på sig selv – ikke at miste sit liv, men at redde det. Men hvad var det, Jesus sagde? : ”Den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig, skal frelse det. - Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og daglig tage sit kors op og følge mig.”

Også dét handler om bøn.

Bøn er ikke en sikkerhedsventil, der måske kan bruges, hvis det vi selv er og kan og magter, skulle glippe - så vi ikke mister os selv.

Og bøn er ikke en flugt fra hverdagens grumsegrå besvær og somme tider ubærlige smerte.

Bøn er at miste sit liv på grund af Jesus - at miste sig selv, slippe sig selv - og lande i Guds hænder. Dér er de virkelige stjernestunder.

Bøn er af de hænder at modtage sit kors - Guds jordnære kærlighed - og blive sendt med det ned på sletten, hvor både vi selv og mennesker omkring os kæmper med livet. Og når vi dér følger Jesus og bærer Guds kærligheds kors, så ser vi i både vort og andres liv Guds herlighed, som forvandler livet og hverdagen på sletten til stjernestunder.

Så lad os bede - hvis vi tør.